

Sygn. akt VI Gz 226/18

POSTANOWIENIE

Dnia 22 stycznia 2019 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu Wydział VI Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący SSO Małgorzata Bartczak – Sobierajska (spr.)

Sędziowie SO Joanna Rusińska, SO Wojciech Modrzyński

po rozpoznaniu w dniu 22 stycznia 2019 r. w Toruniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa Z. S.

przeciwko M. K.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanej na postanowienie Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 24 lipca 2018 r., sygn. akt V GC 119/13

postanawia

oddalić zażalenie.

Joanna Rusińska Małgorzata Bartczak-Sobierajska Wojciech Modrzyński

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy przyznał biegłemu sądowemu J. M. (2) wynagrodzenie za sporządzenie opinii kwotę 3.934,77 zł brutto.

W uzasadnieniu Sąd ten wskazał, iż na rozprawie w dniu 14 marca 2018 roku zlecono biegłemu sądowemu sporządzenie opinii na okoliczność istnienia związku przyczynowego między działaniem lub zaniechaniem pozwanej a wystąpieniem szkody w postaci zawilgocenia ścian i ław fundamentowych i koniecznością dokonania naprawy izolacji przeciwwodnej i przeciwwilgociowej.

Biegły złożył fakturę na kwotę 3.934,77 zł wraz z kartą pracy, wskazując rodzaj czynności składających się na wydanie opinii oraz czasookres ich trwania.

Sąd a quo powołał się na z art. 288 k.p.c., zgodnie z którym biegłemu sądowemu przysługuje prawo żądania wynagrodzenia za wykonaną pracę. Z kolei w myśl art. 89 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 623 ze zm.) wysokość wynagrodzenia biegłego za wykonaną pracę określa się uwzględniając wymagane kwalifikacje oraz potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy. Wynagrodzenie biegłych oblicza się według stawki wynagrodzenia za godzinę pracy albo według taryfy zryczałtowanej określonej dla poszczególnych kategorii biegłych ze względu na dziedzinę, w której są oni specjalistami. Podstawą obliczenia stawki wynagrodzenia za godzinę pracy i taryfy zryczałtowanej stanowi ułamek kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa. Następnie Sąd I instancji wskazał na § 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku (Dz.U. z 2013 r.,

poz. 518) w sprawie stawek określania wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych do wydania opinii w postępowaniu cywilnym, który stanowi, iż stawka wynagrodzenia biegłych za każdą rozpoczętą godzinę pracy wynosi, w zależności od stopnia złożoności problemu będącego przedmiotem opinii oraz warunków, w jakich opracowano opinię, od 1,28% do 1,81% kwoty bazowej dla osób zajmujących kierownicze stanowisko państwowe, której wysokość określa ustawa budżetowa.

Zgodnie zaś z § 4 w razie złożonego charakteru problemu będącego przedmiotem opinii stawka może być podwyższona do 50%, jeżeli biegły ma dyplom ukończenia studiów wyższych lub dyplom mistrzowski oraz pełni funkcję biegłego sądowego nie krócej niż jedną kadencję lub funkcję rzeczoznawcy przez okres co najmniej pięciu lat.

W piśmie z dnia 7 czerwca 2018 roku (data nadania) pełnomocnik strony pozwanej zakwestionował zarówno czas wskazany przez biegłego jako niezbędny do wydania opinii w przedmiotowej sprawie, jak i zasadność przyznania biegłemu wynagrodzenia według maksymalnej stawki powiększonej o 50 %.

W odpowiedzi biegły J. M. (2) wskazał, że jego doświadczenie zawodowe i przedmiot opinii przemawia za przyjęciem stawki w podwyższonej wysokości. Ponadto, zdaniem biegłego, przy ocenie sporządzonej kalkulacji należy mieć na uwadze, że ilość czasu, którą trzeba poświęcić na określoną czynność jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Rejonowy stwierdził, że złożona przez biegłego faktura VAT odpowiada wymogom formalno – rachunkowym, a przyjęta stawka za godzinę pracy w wysokości 47,69 zł (za podstawę biegły przyjął 1,8% kwoty bazowej plus 50 %) mieści się w granicach określonych w § 4 wymienionego wyżej rozporządzenia i jest uzasadniona stopniem złożoności i trudności problemu będącego przedmiotem opinii. Na liczbę przyjętych przez biegłego godzin na wykonanie opiniiłożyły się czynności administracyjne, związane z odbiorem akt sprawy, zaewidencjonowaniem i obsługą pocztową, czynności przygotowawcze związane z wstępnym zapoznaniem się z aktami sprawy, czynności związane z wyszukaniem algorytmów oraz dostępnych rozwiązań, opracowanie koncepcji rozwiązań, czynności związane z zapoznaniem się z dokumentacją techniczną, sądową i fotograficzną oraz analiza porównawcza, czynności badawcze związane z opracowaniem opinii, formułowanie i opracowanie wniosków końcowych, sporządzenie kosztorysu oraz czynności końcowych, w tym sprawdzenia kompletności, wydruk, skład i oprawa oraz oględziny, które zostały przeprowadzone w dniu 20 kwietnia 2018 roku, w czasie których sporządzono stosowny protokół i dokumentację fotograficzną. Sąd meriti podkreślił, iż Biegły J. M. (2) sprawuje swoją funkcję trzecią kadencję (od 2 marca 2004 roku), a ponadto posiada wyższe wykształcenie techniczne, uprawnienia budowlane do sprawowania samodzielnych funkcji w budownictwie oraz uprawnienia rzeczoznawcy. W ocenie Sądu, biorąc pod uwagę posiadane przez biegłego kwalifikacje, czas poświęcony na sporządzenie opinii, ilość materiałów oraz poziom skomplikowania sprawy, uznać należało, że złożoności problemu stanowiącego przedmiot opinii odpowiada wynagrodzenie określone przez biegłego na łączną kwotę 3.934,77 zł brutto.

Za zasadne uznano również wnioskowanie przez biegłego o zwrot kosztów określonych ryczałtowo w wysokości 100 zł na materiały biurowe, kserokopie, wydruki, opłaty pocztowe, które musiał ponieść biegły przy sporządzeniu opinii.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Rejonowy na podstawie powołanych przepisów orzekł jak w sentencji postanowienia.

Pozwana w zażaleniu zaskarżyła powyższe postanowienie w całości wnosząc o jego zmianę poprzez przyznanie biegłemu wynagrodzenia w kwocie 1.251,46 zł, względnie 1 505,52 zł. Skarżąca zarzuciła naruszenie § 2 i 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określania stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych do wydania opinii w postępowaniu cywilnym (Dz. U 2013 r., poz. 518);

W uzasadnieniu zażalenia pełnomocnik skarżącej nie sformułował innych konkretnych zarzutów. Podniósł dodatkowo, iż kontrola wynagrodzenia biegłego przez Sąd była pozorna. Jego zadaniem w tej sprawie przedmiot opinii nie był złożony, a warunki jej sporządzenia nie były nadzwyczajne, więc niezrozumiałe jest dlaczego wynagrodzenie biegłego ma być podwyższone. Jednocześnie pełnomocnik skarżącego oświadczył, iż jest ciekaw, czy

wynagrodzenie pełnomocnika strony wygrywającej tę sprawę, też zostanie ustalone na wyższym poziomie niż stawki minimalne, bowiem przepisy regulujące tę kwestię również posługują się kryterium zawłości sprawy i nakładu pracy pełnomocnika (k. 300 - 301).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie pozwanej jest bezzasadne.

Zgodnie z treścią art. 288 k.p.c. biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i wykonaną pracę. Przy ustalaniu wysokości należnego biegłemu wynagrodzenia decydujące znaczenie ma nie ilość rzeczywiście wykorzystanego przez biegłego czasu, lecz czasu niezbędnego do prawidłowego opracowania opinii przez osobę dysponującą niezbędnymi wiadomościami w danej dziedzinie. Sąd orzekający w sprawie w zakresie przyznania biegłemu wynagrodzenia powinien zatem badać, czy opinia została sporządzona w granicach tezy dowodowej oraz powinien dokonać weryfikacji zasadności czynności podjętych w związku z opracowaniem opinii, czasu niezbędnego do ich dokonania, a także przyjętą przez biegłego stawkę wynagrodzenia. Ustalenia poczynione przez sąd powinny znaleźć odzwierciedlenie w uzasadnieniu postanowienia przyznającego biegłemu wynagrodzenie.

W niniejszej sprawie Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń i wyczerpująco uzasadnił wysokość przyznanego biegłemu wynagrodzenia.

Nie ulega wątpliwości, iż istnieją także podstawy do zbadania tzw. karty pracy obejmującej szczegółowe wymienienie czynności, jakich biegły dokonał w związku z opracowaniem opinii, jak również czasu poświęconego na każdą z tych czynności, co zobowiązuje sąd do konkretnego ustosunkowania się do tych danych. Sąd może skontrolować wskazaną przez biegłego w karcie pracy liczbę godzin niezbędnych do sporządzenia opinii (np. poświęconych na czynności przygotowawcze i badawcze, łącznie z zapoznaniem się z aktami sprawy oraz na opracowanie opinii wraz z uzasadnieniem) i obniżyć wynagrodzenie wyliczone przez biegłego stosownie do przyjętej przez siebie ilości czasu i nakładu pracy biegłego. Jednak ilość czasu, którą trzeba zużyć na określoną czynność, jest zależna od wielu czynników, a wśród nich także od indywidualnych cech wykonawcy i indywidualnych cech czynności, co powoduje, że podany w rachunku czas zużyty na wykonanie czynności może być z natury rzeczy skontrolowany tylko w przybliżeniu. Jeżeli więc nie istnieją ogólnie obowiązujące normy czasu wykonania danej czynności, kwestionowanie rachunku przez biegłego na tej podstawie, że czynność wymagała mniej czasu, niż to wykazano w rachunku, może być skuteczne tylko wtedy, gdy podane w rachunku ilości zużytego czasu są tak rażąco wygórowane, iż opierając się na zwykłym doświadczeniu życiowym, można od razu stwierdzić, że biegły niewątpliwie zużył znacznie mniej czasu, niż podaje w rachunku (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 sierpnia 2012 r. sygn. akt I ACz 1206/12, LEX nr 1216294, postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 22 lipca 2013 r., I ACz 1176/13, LEX nr 1362758). W niniejszej sprawie taka sytuacja nie występuje.

W ocenie Sądu Okręgowego, brak było podstaw do zakwestionowania ilości godzin poświęconych przez biegłego na przygotowanie opinii. Zarzuty zażalenia sprowadzają się w istocie do polemiki z zestawieniem czasu pracy znajdującym się w karcie pracy biegłego.

Biegły w odpowiedzi na zarzuty strony pozwanej co do jego karty pracy w sposób logiczny i szczegółowy wyjaśnił konieczność poświęcenia 65 godzin na wszystkie czynności dotyczące przygotowania i sporządzenia opinii, a także wysokość zastosowanej stawki godzinowej. Doświadczenie zawodowe wskazuje, iż sporządzenie opinii o podobnej tematyce, także przez innych biegłych, wymaga zbliżonej ilości czasu, co uzasadnia przyznanie wynagrodzenia w podobnej wysokości. W zażaleniu skarżący wskazał, iż biegły przeszacował liczbę godzin pracy na sporządzanie opinii, a Sądowi I instancji zarzucił brak przedstawienia jakiegokolwiek argumentacji dla akceptacji przyjętej przez biegłego liczby godzin. Zdaniem pełnomocnika skarżącej, sformułowania Sądu a quo w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia to jedynie „pustosłowie”.

Według Sądu Okręgowego takie stwierdzenie jest nieuprawnione. Wbrew skarżącej Sąd I instancji w uzasadnieniu w sposób wystarczający odniósł się do nakładu pracy biegłego wskazanego w karcie pracy, co umożliwia kontrolę

instancyjną zaskarżonego orzeczenia pod względem zasadności i wysokości przyznanego wynagrodzenia. Istotnie dla pełnomocnika pozwanej może być to typowa sprawa budowlana, jednakże nie oznacza to mniejszego nakładu pracy przy sporządzeniu opinii w celu odpowiedzi na pytania Sądu zawarte w tezie dowodowej. Przedmiotem spraw budowlanych są różne obiekty budowlane, czy budowle i różne kwestie podlegają badaniu. Nie budzi wątpliwości, iż biegły sporządzając opinię musi przede wszystkim poczynić indywidualne ustalenia w zakresie objętym zleceniem, wykonać indywidualny kosztorys. Zatem każda kolejna opinia w sprawie budowlanej jest inna i nie stanowi powielenia ustaleń biegłego z innych spraw.

Chybiony był też zarzut naruszenia § 2 i 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 r. w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym w zakresie ustalenia stawki godzinowej na wartość 1,8 %. Wspomniane rozporządzenie ustala rozpiętość stawki od 1,28 do 1,81 % w zależności od złożoności problemu. Wbrew skarżącemu, w ocenie Sądu Okręgowego, sprawa niniejsza należy do kategorii spraw o dużym stopniu skomplikowania.

Nie sposób również uznać za zasadne argumenty dotyczące nie podwyższania wynagrodzenia biegłego o 50 %. Przepisy powołanego rozporządzenia przewidują możliwość podwyższenia wynagrodzenia w przypadku wykazywania się przez biegłych pewnymi przymiotami o ile przemawia za tym stopień skomplikowania sprawy. Biegły posiada dyplom ukończenia studiów wyższych, pełni funkcję biegłego sądowego trzecią kadencję, a stopień skomplikowania przedmiotu opinii i samej sprawy nie jest niski. Powyższe okoliczności przemawiają więc za podwyższeniem stawki wynagrodzenia o 50 %. Wyłącz zaznaczenie Wyłącz zaznaczenie

Reasumując, zarzuty skarżącej w tym zakresie stanowią jedynie polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu a quo. Słusznie Sąd I instancji zastosował § 2 i § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 24 kwietnia 2013 roku w sprawie określenia stawek wynagrodzenia biegłych, taryf zryczałtowanych oraz sposobu dokumentowania wydatków niezbędnych dla wydania opinii w postępowaniu cywilnym mając na względzie, iż wysokość wynagrodzenia powinna być odpowiednia z uwagi na wymagane od biegłego kwalifikacje oraz potrzebny do wydania opinii czas i nakład pracy. W ocenie Sądu Okręgowego, w okolicznościach niniejszej sprawy nie budzi wątpliwości zasadność przyznania biegłemu wynagrodzenia za godzinę pracy zgodnie z jego wnioskiem w wysokości 1,8 % kwoty bazowej w oparciu § 2 powołanego rozporządzenia. Następnie biorąc pod rozwagę, że do wydania opinii niezbędne są wysokie kwalifikacje i odpowiednie doświadczenie, które biegły niewątpliwie posiada, a jak już podkreślono, charakter problemu będącego przedmiotem opinii jest złożony, należało podwyższyć tę stawkę o 50%, zgodnie z § 4 rozporządzenia.

Określając wynagrodzenie biegłego w kwocie 3.934,77 zł brutto Sąd Rejonowy prawidłowo zidentyfikował podstawę prawną przyznania wynagrodzenia, zastosował też właściwe stawki dla jego obliczenia. Zasadne były również wydatki materiałowe. Skarżący nie zdołał podważyć ich w zażaleniu.

Z tych względów zarzuty pozwanej przedstawione w zażaleniu były całkowicie chybione i nie znalazły żadnego uzasadnienia.

W zakresie dokonywanej kontroli prawidłowości zaskarżonego postanowienia, Sąd Okręgowy, podzielając stanowisko Sądu Rejonowego, doszedł do przekonania, że przedłożone przez biegłego wyliczenia czasu potrzebnego na przygotowanie i opracowanie opinii są prawidłowe i nie naruszają przepisów regulujących przyznanie biegłemu wynagrodzenia. Również przyjęte przez biegłego stawki mieszczą się w granicach określonych w obowiązujących przepisach i brak było podstaw do ich obniżenia. Pozwana w zażaleniu nie przedstawiła przekonujących argumentów, które prowadziłyby do zmiany zaskarżonego postanowienia i obniżenia przyznanego biegłemu wynagrodzenia.

Mając powyższe na uwadze należało na podstawie art. 385 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzec jak w sentencji.

Joanna Rusińska Małgorzata Bartczak-Sobierajska Wojciech Modrzyński

(...)

z/

1) (...),

2) (...),

3) (...)

T. 22.01.2019 г.